WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII – KLASA 7

1. Środowisko przyrodnicze Polski

Poziom oceny	Wymagania edukacyjne – uczeń:
Dopuszczająca	•określa położenie Polski w Europie i wskazuje państwa sąsiadujące. •wskazuje główne pasy rzeźby terenu. •rozpoznaje podstawowe skały i formy polodowcowe. •wymienia najważniejsze surowce mineralne. •wymienia podstawowe cechy klimatu Polski. •wskazuje główne rzeki, dorzecza i jeziora. •charakteryzuje podstawowe cechy Morza Bałtyckiego. •rozpoznaje podstawowe typy gleb i lasów. •wymienia formy ochrony przyrody.
Dostateczna	•opisuje położenie matematyczne i geograficzne Polski oraz jego konsekwencje. •charakteryzuje najważniejsze etapy przeszłości geologicznej. •opisuje pasowy układ rzeźby i formy polodowcowe. •charakteryzuje rozmieszczenie surowców mineralnych. •omawia czynniki klimatotwórcze, temperaturę, opady i okres wegetacyjny. •charakteryzuje sieć rzeczną i dorzecza. •opisuje środowisko Bałtyku. •charakteryzuje rozmieszczenie gleb i lasów. •opisuje znaczenie ochrony przyrody.
Dobra	•oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową Polski. •wyjaśnia związki między budową geologiczną i rzeźbą. •rozpoznaje formy polodowcowe na mapach i fotografiach. •wyjaśnia wpływ mas powietrza na pogodę. •analizuje temperaturę, opady i okres wegetacyjny. •charakteryzuje dorzecza, typy jezior i retencję. •rozpoznaje typy wybrzeży. •wyjaśnia rozmieszczenie gleb i lasów. •ocenia znaczenie ochrony przyrody.
Bardzo dobra	•wykazuje zależności między położeniem, budową geologiczną, zlodowaceniami i rzeźbą Polski. •analizuje mapy geologiczne, hipsometryczne i tematyczne. •wyjaśnia przestrzenne zróżnicowanie klimatu. •analizuje ekstremalne zjawiska pogodowe i zmiany klimatu. •wyjaśnia przyczyny i skutki powodzi. •analizuje procesy kształtujące wybrzeże Bałtyku. •wyjaśnia znaczenie gleb i lasów. •analizuje potrzebę ochrony różnorodności biologicznej.
Celująca	•samodzielnie wyjaśnia złożone zależności między elementami środowiska Polski. •interpretuje różnorodne mapy, wykresy i dane. •ocenia wpływ wydobycia surowców na środowisko. •analizuje wpływ zmian klimatu na stosunki wodne. •ocenia skutki presji człowieka na Bałtyk. •proponuje działania ochronne. •planuje trasę wycieczki do wybranego obszaru chronionego.

2. Ludność i urbanizacja w Polsce

Poziom oceny	Wymagania edukacyjne – uczeń:
Dopuszczająca	•wskazuje województwa i największe miasta. •wyjaśnia pojęcia liczba ludności, gęstość zaludnienia, przyrost naturalny i migracja. •rozpoznaje strukturę wieku i płci. •wymienia mniejszości narodowe i etniczne. •wymienia sektory gospodarki. •wyjaśnia urbanizację, aglomerację, konurbację i suburbanizację.
Dostateczna	•opisuje zmiany liczby ludności. •charakteryzuje rozmieszczenie ludności. •wyjaśnia starzenie się społeczeństwa. •charakteryzuje migracje wewnętrzne i zagraniczne. •opisuje zróżnicowanie narodowościowe i etniczne. •omawia strukturę zatrudnienia. •charakteryzuje funkcje miast i zespoły miejskie. •wyjaśnia suburbanizację.
Dobra	•oblicza gęstość zaludnienia, przyrost naturalny i saldo migracji. •analizuje piramidę wieku i płci. •wyjaśnia skutki migracji. •porównuje strukturę zatrudnienia i ludności. •analizuje rozmieszczenie miast. •charakteryzuje suburbanizację. •interpretuje mapy, wykresy i dane statystyczne.
Bardzo dobra	•analizuje zmiany demograficzne Polski na tle Europy. •ocenia konsekwencje starzenia się społeczeństwa dla rynku pracy i usług. •analizuje wpływ migracji na regiony. •ocenia skutki urbanizacji i suburbanizacji. •wyjaśnia zależności między procesami demograficznymi i rozwojem miast.
Celująca	•ocenia długofalowe skutki zmian demograficznych. •analizuje konsekwencje nierównomiernego zaludnienia i migracji. •wyjaśnia złożone zależności między procesami społecznymi i przestrzennymi. •samodzielnie formułuje wieloetapowe wnioski na podstawie różnych źródeł.

3. Rolnictwo i przemysł Polski

Poziom oceny	Wymagania edukacyjne – uczeń:
Dopuszczająca	•wymienia funkcje rolnictwa. •wskazuje główne regiony rolnicze. •wskazuje najważniejsze uprawy i kierunki chowu. •wyjaśnia podstawowe pojęcia przemysłowe. •wymienia działy przemysłu. •rozpoznaje źródła energii i typy elektrowni. •wskazuje przykłady OZE.
Dostateczna	•opisuje przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa. •charakteryzuje użytkowanie ziemi i strukturę gospodarstw.

	•omawia produkcję roślinną i zwierzęcą. •charakteryzuje przemiany przemysłu po 1989 roku. •opisuje rozmieszczenie gałęzi przemysłu. •lokalizuje przykładowe elektrownie. •wyjaśnia znaczenie OZE.
Dobra	•ocenia rolę rolnictwa i przemysłu. •charakteryzuje regiony rolnicze. •analizuje użytkowanie ziemi i chów zwierząt. •wyjaśnia rozmieszczenie przemysłu. •charakteryzuje restrukturyzację. •porównuje źródła energii. •analizuje znaczenie energetyki dla gospodarki i środowiska.
Bardzo dobra	•analizuje czynniki rozmieszczenia upraw i chowu. •porównuje rolnictwo Polski z wybranymi państwami Europy. •wyjaśnia skutki restrukturyzacji. •analizuje zmiany specjalizacji przemysłu. •omawia kierunki zmian energetyki. •ocenia korzyści i ograniczenia OZE. •interpretuje dane statystyczne.
Celująca	•ocenia wyzwania polskiego rolnictwa. •analizuje zmiany pogłowia i zatrudnienia. •ocenia warunki rozwoju różnych źródeł energii. •analizuje bezpieczeństwo energetyczne i wpływ energetyki na środowisko. •proponuje działania na rzecz zrównoważonego rozwoju. •samodzielnie zestawia dane z wielu źródeł.

4. Usługi w Polsce

Poziom oceny	**Wymagania edukacyjne – uczeń:**
Dopuszczająca	•rozpoznaje rodzaje usług, transportu i łączności. •wskazuje główne porty i węzły transportowe. •wyjaśnia podstawowe pojęcia handlu zagranicznego. •wymienia głównych partnerów handlowych. •wskazuje regiony turystyczne. •rozpoznaje obiekty UNESCO.
Dostateczna	•omawia zróżnicowanie usług. •charakteryzuje sieć drogową, kolejową, morską i lotniczą. •opisuje strukturę handlu zagranicznego. •wyjaśnia czynniki rozwoju turystyki. •charakteryzuje walory turystyczne. •lokalizuje obiekty UNESCO.
Dobra	•ocenia rolę usług i transportu. •analizuje ruch pasażerski i towarowy. •wyjaśnia bilans handlu zagranicznego. •charakteryzuje strukturę wymiany towarowej. •analizuje walory turystyczne. •interpretuje mapy i dane.
Bardzo dobra	•wyjaśnia zróżnicowanie sieci transportowej. •ocenia znaczenie handlu zagranicznego. •analizuje ruch turystyczny. •wykazuje wpływ walorów przyrodniczych i kulturowych na turystykę. •wyjaśnia zależności między transportem, usługami i gospodarką.

Celująca	•analizuje związki transportu z lokalizacją przemysłu i usług. •ocenia wpływ infrastruktury na rozwój regionów. •charakteryzuje sukcesy polskich firm na rynkach zagranicznych. •analizuje zmiany kierunków wymiany międzynarodowej. •formułuje samodzielne wnioski dotyczące znaczenia usług dla gospodarki.

5. Mój region i moja mała ojczyzna

Poziom oceny	**Wymagania edukacyjne – uczeń:**
Dopuszczająca	•wyjaśnia pojęcia region i mała ojczyzna. •wskazuje ich położenie. •wymienia walory przyrodnicze i kulturowe. •wskazuje podstawowe elementy środowiska. •korzysta z map i przewodników. •rozpoznaje miejsca ważne dla lokalnej społeczności.
Dostateczna	•charakteryzuje środowisko i gospodarkę regionu. •określa obszar małej ojczyzny. •rozpoznaje walory przyrodnicze, kulturowe i gospodarcze. •opisuje walory turystyczne. •korzysta z kilku źródeł informacji.
Dobra	•wyjaśnia zróżnicowanie środowiska regionu. •charakteryzuje wybrane formy rzeźby. •przedstawia gospodarkę regionu. •opisuje walory przyrodnicze, kulturowe i historyczne. •analizuje mapy, dane i fotografie. •przedstawia zależności między środowiskiem a działalnością człowieka.
Bardzo dobra	•samodzielnie prezentuje walory regionu. •ocenia atrakcyjność osadniczą, gospodarczą i turystyczną. •analizuje wpływ środowiska na rozwój społeczno-gospodarczy. •wykorzystuje różnorodne źródła. •przygotowuje prezentację, mapę tematyczną lub wystawę. •wskazuje mocne strony i problemy regionu.
Celująca	•projektuje trasę wycieczki po regionie. •prowadzi i dokumentuje obserwacje terenowe. •wykazuje zależności między środowiskiem i działalnością człowieka. •proponuje działania ochronne i rozwiązania wspierające rozwój regionu. •tworzy rozbudowane opracowanie regionalne z krytycznym wykorzystaniem wielu źródeł.